

NOVI POSTAV ZBIRKI FOTOGRAFIJE MUZEJA ZA UMJETNOST I OBRT

DUNJA NEKIĆ □ Muzej za umjetnost i obrt, Zagreb

dr. sc. IVA PROSOLI □ Muzej za umjetnost i obrt, Zagreb

U sklopu proslave 140. obljetnice Muzeja za umjetnost i obrt 17. veljače 2020. predstavljen je i stalni postav fotografije. Otvoren je za posjetitelje ostao nešto više od mjesec dana, do potresa 22. ožujka. Srećom, predmeti u stalnom postavu fotografije, kao i predmeti u fotografskim zbirkama MUO-a, nisu pretrpjeli veća oštećenja.

Postav fotografije kao samostalna cjelina posebnost je MUO-a, prvi put realizirana još 1940. Te je godine fotografska građa predstavljena unutar stalnog postava MUO-a kao zaseban segment.¹

Ideja o novom postavu zbirke fotografije MUO-a pojavila se zbog potrebe predstavljanja cjelokupnog fundusa zbirke. U prijašnjem je postavu, naime, bila predstavljena samo Zbirka starije fotografije, dok predmeti iz Zbirke novije fotografije i Zbirke fotoopreme nisu bili zastupljeni. Kronološki povijesni pregled hrvatske fotografije na kojemu se bazirao stari postav završavao je s 1950. godinom.

Pristupivši složenoj i brojnoj fotografskoj građi, koja čini gotovo trećinu fundusa MUO-a i ima oko 30 000 jedinica građe, namjera nam je bila koncipirati postav koji će biti jasno artikuliran u jedinstvenu izložbenu cjelinu, komunikativan, te će govoriti iz kuta sadašnjeg trenutka, a istodobno će pokazati razvoj ideja i tehnologije u povijesti domaće fotografije.

Osim toga, u prezentaciji fundusa fotografije od presudne nam je važnosti bilo primijeniti pedagoško-didaktički pristup te kontekstualizirati odnosno interpretirati izloženu fotografsku građu u umjetničkome, ali i širem društvenom kontekstu.

Uzevši u obzir raspoloživu kvadraturu izložbenog prostora, koja iznosi oko 60 m², i zadani tlocrtni plan na drugom katu MUO-a, razradile smo koncept koji je u svojoj osnovnoj strukturi stalan, no sa segmentima koji mogu podnijeti izmjene u sadržaju. Novi stalni postav fotografskih zbirki obuhvaća najranije predmete iz sredine 19. stoljeća do suvremenosti, a podijeljen je na nekoliko cjelina.

Kako bismo približile povijest medija suvremenoj publici, posebice mlađoj, koja nije imala priliku proživjeti analogno-digitalnu (fotografsku) revoluciju, odlučile smo u uvodnom dijelu postava na nekoliko informacijskih nivoa

prikazati idejni, sadržajni i tehnološki razvoj fotografskog medija (od primarne prezentacijske razine, preko komparativne, do uporabe proširenih legendi na zidu i u prezentacijama te do multimedijske interaktivne aplikacije). Taj smo uvodni segment nazvale *Razvoj tehnike i tehnologije*.

Povijest fotografije u Hrvatskoj prikazali smo relevantnim radovima kroz četiri daljnja segmenta utemeljena na osnovnim smjerovima razvoja fotografskog medija: *Studijska fotografija*, *Amaterska fotografija* i *Fotoreportaža*, te kroz mijenu u percepciji medija slijedom pojave konceptualne umjetnosti u segmentu *Fotografija i umjetnička praksa*, koji predstavlja radove od 1960-ih do početka 1990-ih. Svako je cjelini pridružen i edukacijski dio u obliku prezentacija i proširenih legendi radi šire kontekstualizacije radova i razumijevanja povijesti i suvremenosti hrvatske fotografije. Novi postav obuhvaća i filmski program, koji će se kontinuirano kreirati u suradnji s Hrvatskim filmskim savezom. Zaseban dio postava fotografije („Galerija” *Drugi kat*) predviđen je za povremene izložbe.

U predmetnim i proširenim legendama, kao i u svim tekstovima postava fotografije, dosljedno smo primijenile nazivlje koje je uveo Hrvoje Gržina u knjizi *Fotografski izvornici: teorije i (arhivska) praksa*², čime smo napravile korak prema standardizaciji fotografske terminologije.

Razvoj tehnike i tehnologije

Uvodni segment nazvan *Razvoj tehnike i tehnologije* prikazuje izvor i slijed relevantnih ideja koje su poticale napredak tehnologije i razvoj smjerova i žanrova medija. Taj prvi segment ispričan je u sedam cjelina (*Portret kao izraz moći*, *Izravni pozitiv*, *Negativ – pozitiv*, *Bojanje slike*, *Čuvanje uspomena*, *Kult poznatih ličnosti*, *Pejzaž kao simbol napretka*). Oni koji žele znati više dodatne informacije mogu dobiti u tekstovima putem *touch screena*.

Primjerice, cjelina *Čuvanje uspomena* objašnjava univerzalnu ljudsku potrebu bilježenja trenutka, osobito popularnu danas, u vremenu sveprisutnosti društvenih mreža i digitalne fotografske slike. Fotografije su najčešće čuvane u fotografskim albumima, izlagane u ukrasnim okvirima ili su, poput portretnih minijatura, nošene

¹ Prema: Ivan Bach, „Fotografski Muzej u Zagrebu osnovan kao posebni odio u Muzeju za umjetnost i umjetni obrt”, *Jutarnji list*, 3. prosinca 1939., str. 18.; Ivan Bach, „Otvorene novih odjela u Hrvatskom narodnom muzeju za umjetnost i obrt u Zagrebu”, *Jutarnji list*, 8. veljače 1940., str. 17.

² Hrvoje Gržina, *Fotografski izvornici: teorije i (arhivska) praksa*, monografija (Zagreb: Hrvatski državni arhiv, 2019.).

u medaljonima ili putnim spremnicima – kutijama; sve primjere posjetitelji mogu vidjeti u postavu.

Cjelina *Kult poznatih ličnosti* također se veže za sadašnji trenutak i fenomen *celebrityja*. André-Adolphe-Eugène Disdéri, francuski portretni fotograf, iskoristio je želju ljudi za posjedovanjem vlastitog portreta, kao i za posjedovanjem portreta poznatih ličnosti njihova vremena. Godine 1854. patentirao je *carte-de-visite* ili fotografije formata posjetnice, koje su zbog veličine, ali i cijene, postale privlačne kolekcionarima i široj javnosti. Mogle su se slati poštom, prikupljati u albumima ili nositi u listici. Najveću popularnost taj tip fotografija doživljava nakon 1859., a njegov se utjecaj može pratiti širenjem određenih društvenih, kulturnih te modnih konvencija. Trend skupljanja portreta – „kartomanija” – nije zaobišao ni kraljevske dvorove diljem Europe. Kraljica Viktorija bila je velika obožavateljica novog medija i tijekom svoje vladavine prikupila je više stotina fotografskih albuma. Smatra se najfotografiranijom osobom 19. stoljeća koja

je već 1861. dopustila prodaju serije svojih portreta koje je snimio fotograf John Jabez Mayall. Primjer jedne od fotografija iz te serije izložen je u adekvatnom okviru. Luksuzniji prikaz kraljice Viktorije nastao potkraj 19. stoljeća prikazuje kraljicu u poznijoj dobi, a zanimljiv je kako zbog motiva, tako i zbog tehnike fotografskog otiska na mliječnom staklu s akrilnom aplikom florealnih motiva. Treći predmet u skupini jest potpisana fotografska dopisnica Vaslava Nijinskog iz 1910. u srebrnom okviru sa stiliziranim florealnim motivom, a primjer je promjene trenda skupljanja portreta poznatih ličnosti iz forme *carte-de-visite* ili fotografije formata posjetnice u formu dopisnice, koja je bila pogodnija za slanje poštom te je svoj procvat doživjela od prijelaza u 20. stoljeće do Prvoga svjetskog rata.

Studijska fotografija

Zbog nerazvijenosti ranih fotografskih tehnika potrebe za mogućnošću reguliranja svjetla i duge ekspozicije, što daje najveću vjerojatnost za uspješnost snimke, jamčio je rad u atelijeru. Stoga je razumljivo da su gotovo sve rane fotografije studijski portreti, s iznimkom nekolicine pejzažnih fotografija. Izborom radova u tom segmentu naznačile smo najvažnije fotografe 19. i početka 20. stoljeća, zaključno s razdobljem međuraća, kao i reprezentativne standardne formate i tehnike koje ga karakteriziraju.

Tako publika može vidjeti neke od najpoznatijih originala (koji će nakon kratkog roka izlaganja biti zamijenjeni replikama) poput (koloriranih) otisaka na slanom papiru Franje Daniela Pommera, prvoga zagrebačkog fotografa s registriranim atelijerom i autora prvoga fotografskog projekta a u Hrvatskoj i naslovljenoga *Fotografične slike naših narodnih spisateljah* iz 1856.

Sukladno trendovima razvoja komercijalne studijske fotografije, izložile smo i primjere portretne fotografije nastale u urbanim središtima na području današnje Hrvatske u razdoblju od 1860. do 1935. u tehnikama albuminskoga, kolodijškoga i želatinskog otiska te u formatima posjetnice, kabinet-formata, kolibri formata, promenade i fotodopisnice. Iz ranijeg razdoblja ističu se imena poput Ivana Standla, Silvina Mascaricha, Georga Knittela, Hinka Krapeka, Tomasa Burata, Nikole Androvića, Hermana Fickerta, Gjura i Ivana Varge, Rudolfa Mosingera, Artura Kulčara, Cecilije Wollner, Maksa Schreckera, Ilaria Carposia, a s početka 20. stoljeća i iz razdoblja međuraća ističu se portreti većih formata Nikole Szegea, Antonije Kulčar (Foto Tonke), Franje Mosingera, Ludwiga Varnajia te Rudolfa Firšta.

Amaterska fotografija

Povijest hrvatske amaterske fotografije pratimo do sredine 19. stoljeća. Kao i u ostatku svijeta, prvi su fotografi amateri bili članovi višeg staleža koji su si mogli priuštiti isprva vrlo skupocjenu fotografsku opremu. Kao primjer

sl.1.-10. Novi postav zbirki fotografije Muzeja za umjetnost i obrt u Zagrebu
Autori fotografija Srećko Budek i Vedran Benović, Muzej za umjetnost i obrt

sl.1. Razvoj tehnike i tehnologije: Čuvanje uspomena

sl.2. Razvoj tehnike i tehnologije: Pejzaž kao simbol napretka

sl.3. Razvoj tehnike i tehnologije: Kult poznatih ličnosti

takvog opusa izložen je rad jednoga od pionira amaterske fotografije u Hrvatskoj Jurja VI. Draškovića. To je replika najranijega poznatog akta u povijesti hrvatske fotografije – *Jurimirska frajla* iz 1865., nastaloga u tehnici ambrotipije. Također je važno spomenuti i Karla Draškovića te njegovu fotografiju *Skok grofa Erdödyja* iz 1895. kao jednu od prvih moment-fotografija u nas.

Kraj 19. i početak 20. stoljeća u povijesti fotografije obilježen je radovima piktorijalista, koji s prijezirom promatraju „vulgarizaciju medija” koji nakon napretka tehnologije postaju dostupni milijunima ljudi. Osobitost njihovih radova jest neponovljivost zbog manipulacije prikaza u tehnikama karbonskih, pigmentnih i plemenitih otisaka. Stoga smo u postavu izložile radove Kamila Bošnjaka i Antuna Stiasnija s početka 20. stoljeća, koji najbolje promiču te tehnike u nas.

U pregledu amaterske fotografije u Hrvatskoj neizostavna je djelatnost Fotokluba Zagreb³ u razdoblju međuraća. Trend održavanja međunarodnih izložaba fotografije koje su organizirali fotoklubovi odnosno fotosavezi različitih zemalja diljem svijeta, katkad i muzeji, obilježavale su amaterske odnosno tzv. umjetničke fotografije, stilski i tematski ograničene na piktorijalističke fotografije kojima su dominirali slikarski žanrovi: pejzaž, portret i mrtva priroda. Socijalna tematika, zastupljena u Hrvatskoj još početkom 1930-ih, kao i približavanje *novoj objektivnosti*, na izložbama je gotovo u potpunosti iščeznula nakon 1937. No fotografima amaterima na izložbama se često pridružuju i profesionalci i fotoreporter, npr. Tošo Dabac i Đuro Janeković. Među izloženim autorima je i August Frajtić, ključna ličnost koja je obnovila Fotoklub Zagreb i odredila njegove stilске i tematske smjernice

koje se neće bitnije napuštati sve do početka 1950-ih godina. Uz spomenute fotografe izložile smo, među ostalim, radove Branka Kojića, Otokara Hradzire, Marijana Szabe i Julije Grill Dabac, koji prezentiraju spomenute teme i žanrove.

Fotoreportaža

U segmentu *Fotoreportaže* predstavljen je vremenski (i stilski) širok raspon radova. Vodile smo se idejom da fotoreportažu predstavimo kao društveno odgovoran medij, pri čemu smo birale ključne autore i radove koji su obilježili domaću povijest. Najstariji izloženi radovi potječu s početka 1930-ih godina, kada se fotoreportaža profesionalno afirmirala s pojavom novina i ilustriranih časopisa te svjedočila o velikoj gospodarskoj krizi (Tošo Dabac, Đuro Janeković). Iz poslijeratnog razdoblja izdvojili smo Milana Pavića, koji je bio reprezentativni dokumentarist državne politike i izgradnje te Pavla Cajzeka

sl.4. Studijska fotografija

sl.5. Fotoreportaža

³ Godine 1939. Fotoklub Zagreb donirao je Muzeju za umjetnost i obrt velik broj fotoaparata, foto-grafske opreme i vrijednu zbirku fotografija u povodu otvorenja prvoga stalnog postava fotografije u MUO-u početkom 1940.

sl.6. Fotoreportaža

sl.7. Fotografija i umjetnička praksa

i Mladena Tudora, koji pokazuju drugu stranu socijalističkog sustava te su ujedno predstavnici tada dominantne *life* fotografije. Od suvremenih autora odlučile smo se za autore koji polaze s jasne autorske pozicije i kritički se odnose prema društvu: Darko Bovoljak, Ivan Posavec, Mio Vesović i Vjekoslav Skledar.

Fotografije u tom segmentu nismo izložile kronološki već smo se vodile njihovom značenjskom razinom te njihovom društvenom ulogom.

Fotografija i umjetnička praksa

U segmentu *Fotografija i umjetnička praksa* ponudile smo novo čitanje povijesti hrvatske fotografije u razdoblju od kraja 1960-ih godina, odnosno od pojave konceptualnih praksi koje su uvelike izmijenile artikulaciju i razumijevanje umjetničkih ideja u svim granama umjetnosti, pa tako i u fotografiji. Predstavile smo nekoliko smjerova u kojima se fotografski medij razvijao, tzv. klasičnu fotografiju, odnosno „fotografiju u užem smislu“, koja je obuhvatila autorske poetike visokorazvi-

sl.8. Tomislav Gotovac, *Glave*, 1970.

jene estetike (Josip Klarica, Slavka Pavić, Zlata Vucelić). Zatim smo predočile fotografiju kao medij umjetnika, podijeljenu na nekoliko podcjelina: na radove autora koji proširuju definiciju pojma fotografije na tragu *Novih tendencija* (npr. Petar Dabac), na autore koji proučavaju tehničke mogućnosti i jezičnu strukturu medija te na predstavnike nove slike u fotografiji (npr. Željko Borčić, Bachrach & Krištofić...), pri čemu je istaknuto mjesto dobio Željko Jerman te autori koji se koriste fotografijom kao dijelom konceptualnog rada. S obzirom na to da u prethodnom postavu fotografije nije bilo radova nastalih nakon 1950., smatrale smo da je nužno u prvom izboru stalnog postava te podteme pokušati napraviti svojevrsnu klasifikaciju autora odnosno radova nastalih od kraja 1960-ih do početka 1990-ih godina. Takvim smo izborom željele najaviti buduću politiku prikupljanja i preorijentaciju Zbirke novije fotografije, koja će obuhvatiti i fotografiju u proširenom polju te fotografiju kao medij umjetnika.

Ključnim elementom cjeline smatrale smo i uvrštenje filma u nju. Od početne ideje prikazivanja ključnih filmova s GEFF-a, međunarodnog festivala eksperimentalnog filma koji se održavao u Zagrebu od 1963. do 1970., koje bismo vezale za *Nove tendencije*, u suradnji s Hrvatskim filmskim savezom odlučile smo izmjenjivati filmski program u intervalima od šest mjeseci. Autorica izbora filmskog programa koja je napravila program za sljedeće tri godine jest Diana Nenadić iz Hrvatskoga filmskog saveza. Za razdoblje od prvih šest mjeseci odabrala je rane filmove Oktavijana Miletića i Tomislava Gotovca. Uvrštenjem filmskog programa u stalni postav MUO-a avangardni te eksperimentalni film napokon je doživio adekvatnu valorizaciju i institucionalizaciju.

„Galerija” *Drugi kat*

Važan segment stalnog postava fotografije je „Galerija” *Drugi kat*, prostor od 16 metara četvornih, predviđen za povremene izložbe kao (izmjenjivo) proširenje stalnog postava. Namjera nam je bila osigurati prostor u kojemu ćemo, neovisno o redovitome muzejskom programu, moći predstaviti dijelove fotografskih zbirki. U „Galeriji” *Drugi kat* priređivat ćemo manje studijske izložbe, otku-

pe i donacije te ćemo imati mogućnost pokazati rezultate recentnih istraživanja, kao i rad na zbirkama.

Prva u nizu, otvorena zajedno sa stalnim postavom, bila je izložba ranih fotografskih radova Tomislava Gotovca s naslovom *Pokazivanje i drugi filmovi*, nastala u suradnji s Institutom *Tomislav Gotovac*. Tog smo autora izabrali kao prvog kojega ćemo predstaviti u „Galeriji” zato što je Gotovac ključan umjetnik za povijest ne samo hrvatskog hepeninga, performansa, *body arta* i eksperimentalnog filma, već i, kao što smo izložbom željele i dokazati, fotografije. Upravo kako bi se razumjeli svi slojevi njegova ranog fotografskog rada, Gotovca je nužno promatrati u kontekstu cjelokupnoga umjetnikova opusa, koji je medijski raznorodan, no semantički i strategijski iznimno koherentan i dosljedan. Izložba je zaokružena dvjema serijama istog naziva (*Glave* iz 1960. i *Glave* iz 1970.) te pokriva fotografske radove iz tog desetljeća, odnosno fotografije nastale istodobno s njegovim filmovima *Prijevodne jednog fauna*, *Pravac*, *Kružnica* i *Plavi jahač*, koji danas već pripadaju antologiji eksperimentalnog filma. I izloženi fotografski i nabrojani filmski radovi u postavu posjeduju zajedničku strategiju: serijalnost i/ili ponavljanja kad je riječ o filmu produženog trajanja, ali se ujedno odlikuju intuitivnošću i prepoznatljivom željom za izravnom komunikacijom s gledateljem te ujedno i konkretnom referencom na točno određeni film.

Fotooprema

U Zbirci fotografske opreme MUO-a čuvaju se fotoaparati i fotografski pribor, nastali od polovice 19. do kraja 20. stoljeća. Zbog prostorne ograničenosti, ali i želje da predstavimo i tu relevantnu zbirku, odlučile smo izbor predmeta smjestiti u otprije postojeću nišu u izložbenom prostoru te je vizualno transformirati u, uvjetno rečeno, izlog jednoga fotografskog dućana. Smještaj mnoštva legendi na maloj površini izbjegnut je predstavljanjem skupina predmeta putem multimedijske aplikacije koja stoji tik do „izloga” te osoba koja želi saznati više jednostavnim odabirom na *touch screen* aplikaciji (koja predstavlja otprije spominjane cjeline, stare fotografske tehnike, povijest zbirke) može pregledati 12 skupina fotografskih predmeta (objektivi, fotoaparati 19. stoljeća, *Brownie*, *Rolleiflex*, aparati s mijehom, *Lomo*, zrcalno refleksi fotoaparati, *Leica*, potrošački fotoaparati, svjetlomjeri, bljeskalice, *Polaroid*).

Važno je napomenuti kako je izbor radova za stalni postav vođen i stanjem u zbirkama te smo u tom smislu potpuno svjesne da nedostaju neki radovi ključni za povijest hrvatske fotografije. Također, prilikom rada na postavu zaprimili smo nekoliko vrijednih donacija na kojima u ovoj prilici zahvaljujemo umjetnicima Bachrach & Krištofić, Darku Bavoljaku, Pavlu Cajzeku, Petru Dabacu, Ivanu Posavcu, Vjekoslavu Skledaru, Miju Vesoviću. Naknadno je Muzeju donirana i serija *Kofer* Tomislava Gotovca, izložena u „Galeriji” *Drugi kat*, te na toj donaciji zahvaljujemo nasljednicama Sarah Gotovac i Zori Cazi Gotovac.

Povijest fotografskih zbirki MUO-a do danas

Fotografske zbirke MUO-a (Zbirka starije fotografije, Zbirka novije fotografije i Zbirka fotografske opreme) čuvaju predmete u rasponu od najstarijih fotografskih tehnika s kraja 1840-ih do suvremenih digitalnih otisaka 21. stoljeća. Brojni negativni (na staklenim pločama i na savitljivim podlogama izrađenima od nitroceluloze, acetatceluloze i poliestera), pozitivni (od starih povijesnih fotografskih tehnika do suvremenih digitalnih otisaka), fotoaparati i fotografski pribor, kao i kolekcija fotografskih albuma i razglednice čine zbirke fotografija brojčano najvećima u MUO-u, s gotovo 30 000 predmeta.

Od uloge dokumenta preko didaktičkog pomagala do umjetničke forme i, primarno, muzejskog predmeta, fotografija kao medij u mnogostrukosti svojih funkcija obuhvaćena je djelovanjem MUO-a od njegovih početaka krajem 19. stoljeća.

Godina 1913. obilježava početak prikupljanja fotografske građe u muzejskom kontekstu, kada su u fondus Muzeja uvrštene dvije dagerotipije iz Osijeka iz sredine 19. stoljeća (inv. br. 205 i 206). Sustavnije prikupljanje fotografija intenziviralo se u drugoj polovici 1930-ih, ponajprije zahvaljujući donacijama pojedinaca i institucija. Jednu od najvećih fotografskih kolekcija donirao je Fotoklub Zagreb. U kontekstu umjetničkog medija, kvalitetni i kvantitetni prirast predmeta rezultirao je otvorenjem zbirke javnosti u uređenom prostoru na II. katu MUO-a početkom 1940. Daljnjem razvoju zbirki pridonijela je i velika izložba *100 godina fotografije u Hrvatskoj: 20 godina Fotokemike*, održana 1966., kada su zbirke nanovo obogaćene velikom donacijom Fotosaveza Hrvatske i Fotokluba Zagreb te njihovih članova i drugih pojedinaca

koji su Muzeju darovali fotografije iz obiteljskog nasljeđa, izrađene starim fotografskim tehnikama. Od 1940. i prvog izlaganja fotografija u postavu do danas, fotografije iz fundusa MUO-a kao umjetnički medij predstavljene su samostalnim izložbama ili kao dio većih kulturoloških projekata.

Primljeno: 27. srpnja 2020.

THE NEW DISPLAY OF THE PHOTOGRAPH COLLECTIONS IN THE MUSEUM OF ARTS AND CRAFTS

The photographic collections of the Museum of Arts and Crafts hold positives of the oldest photographic techniques from the end of the 1840s, all the way up to contemporary prints of the 21st century, numerous negatives, cameras and photographic equipment, as well as collections of albums of photographs and picture postcards, making the collections the biggest in the whole of the museum.

The collection was opened to the public for the first time in the arranged space of the 2nd floor of the MAC in early 1940. The idea for a new display of the photographic collections appeared because of the need to present the whole of the collections' holdings. A set-up was conceived to unite the collections of old photography, new photography and photographic kit into a single exhibition unit, one that speaks from the position of the present moment and yet at the same time shows the development of the ideas and the technology in the history of domestic photography.

The new permanent display of the photographic collections stretches from the earliest objects until the present day, and is divided into a number of thematic units.

These comprise the history of photography in Croatia via three segments: studio photography, photographic reportage and amateur photography; then there is photography and artistic practice after 1960; the history of photographic techniques; photographic equipment Attached to each unit is an educational section in the form of presentations and expanded captions aiming at a broader contextualisation of the works and an understanding of the history and contemporaneity of Croatian photography.

The new display involves a programme of films, ongoingly created in association with the Croatian Film Association. A separate part of the photography display (the second floor gallery) is set aside from occasional exhibitions (smallish study exhibitions, presentation of research, purchases and donations). The first in the series was an exhibition of early photographic works of Tomislav Gotovac, put on in association with the Tomislav Gotovac Institute.

sl.9. Foto izlog (fotooprema)

sl.10. Foto izlog (fotooprema)